

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Rapport

(BRUGEL-20190220-77)

Betreffende de raadplegingsprocedure met betrekking tot de ontwerpen van tariefmethodologie die van toepassing zijn op de Brusselse distributienetbeheerder voor elektriciteit en gas voor de periode 2020-2024

Opgesteld op basis van artikel 9^{quater}, §4 van de ordonnantie 'elektriciteit' en artikel 10bis, §4 van de ordonnantie 'gas'

20 februari 2019

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Context.....	4
2.1	Raadpleging van de Raad van Gebruikers.....	4
2.2	Publieke consultatie.....	4
3	Standpunt van BRUGEL met betrekking tot de opmerkingen van de Raad van Gebruikers.....	5
3.1	Innovatieve projecten.....	5
3.2	Invoering van een capaciteitsterm in de distributietarieven elektriciteit.....	6
3.3	De niet-periodieke tarieven.....	10
4	Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de commentaren van Infor GasElek.....	13
4.1	Elektriciteit.....	13
4.1.1	Capaciteitstermijn.....	13
4.1.2	Extra kosten op termijn van de huidige tariefstructuur.....	13
4.1.3	Naast elkaar bestaan van verschillende vaste termen.....	14
4.1.4	Evolutie van de tarieven.....	15
4.1.5	Kosteloosheid van de eerste verlaging van de capaciteit.....	16
4.2	Gas.....	17
4.2.1	Tarifering per schijf.....	17
4.2.2	Prijzen voor het niet-gemeten verbruik.....	18
4.2.3	Prijzen voor de opening van de meter.....	19
5	Bijlage.....	20

I Juridische grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet in artikel 9^{quater}, §4 het volgende:

“Brugel wint het advies in van de Raad over de tariefmethodologie die uit dit overleg volgt. Deze laatste brengt zijn advies uit binnen de 30 dagen na de ontvangst van het verzoek. Brugel kan het advies vragen van elke speler van de elektriciteitsmarkt indien hij dit nodig acht voor de uitwerking van de tariefmethodologie. ”

De ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet dezelfde bepaling in haar artikel 10bis, §4.

De Raad van Bestuur van BRUGEL heeft dit raadplegingsverslag alsook de aanpassingen die aan de methodologieën werden aangebracht op 20 februari 2019 goedgekeurd.

2 Context

Dit verslag heeft tot doel alle opmerkingen die tijdens deze openbare raadpleging werden ontvangen te beantwoorden en de eventuele aanpassingen die aan de methodologieën werden aangebracht toe te lichten.

2.1 Raadpleging van de Raad van Gebruikers

In overeenstemming met de voorschriften van de ordonnantie van 8 mei 2014 heeft BRUGEL het advies gevraagd van de Raad van Gebruikers (hierna de “Raad”) op 16 januari 2019 over de tariefmethodologie die uit het officieel overleg met de distributienetbeheerder is gevolgd.

De Raad heeft BRUGEL gevraagd de algemene principes van de tariefmethodologieën toe te lichten op de zitting van 30 januari 2019.

De Raad heeft 30 kalenderdagen de tijd om de vraag van BRUGEL te beantwoorden.

Alle commentaren en opmerkingen werden via e-mail aan BRUGEL bezorgd op 14 januari 2019.

Het advies van de Raad is bij dit document gevoegd.

2.2 Publieke consultatie

Op 16 januari 2019 heeft BRUGEL via haar newsletter en website meegedeeld dat alle documenten betreffende de tariefmethodologieën elektriciteit en gas beschikbaar waren voor openbare raadpleging op haar website. Aan de marktspelers en het publiek werd gevraagd hun opmerkingen door te sturen via e-mail.

Deze openbare raadpleging eindigde op 16 februari 2019.

In deze periode werd één opmerking ontvangen, ze is bij deze beslissing gevoegd.

3 Standpunt van BRUGEL met betrekking tot de opmerkingen van de Raad van Gebruikers

3.1 Innovatieve projecten

RAAD VAN GEBRUIKERS

- 1) De Raad *“is van mening dat de innovatie centraal staat in een markt die volop in transitie is. De Raad steunt dan ook de wens van Brugel om de distributienetbeheerder in staat te stellen ‘ongewone’, meer complexe, meer risicovolle projecten of projecten met een minder voorspelbaar resultaat die nuttig zijn voor de samenleving, zoals innovatieprojecten, uit te voeren door specifieke budgettaire enveloppes samen te stellen. De Raad steunt met name de initiatieven in het kader van de energietransitie. ”*
- 2) *“De Raad stelt zich overigens vragen over de globale coherentie van de tariefmethodologieën die deze projecten wel specifieke budgetten toekennen, maar ze als 'beheersbaar' lijken te beschouwen, terwijl sommige 'klassieke' projecten als 'niet-beheersbaar' worden beschouwd.*
- 3) *“De Raad vestigt tevens de aandacht van Brugel op de mogelijkheid om de voornoemde 'innovatieprojecten' voldoende te omkaderen. Ze moeten bijdragen aan de optimalisering van het globale energiesysteem, rekening houdend met de respectievelijke rollen van de marktpelers. Met het oog hierop moeten deze projecten 'reproduceerbaar' zijn, beperkt in de tijd en worden uitgevoerd onder toezicht van Brugel. ”*

BRUGEL

- 1) Dit punt vereist geen reactie van BRUGEL.
- 2) BRUGEL verwijst hiervoor naar punt 1.1.4 van deel 3 en 4 van de methodologieën waarin 4 projectcategorieën worden gedefinieerd. De projecten waarvan de kosten in de 'projectbenadering' als beheersbaar worden beschouwd, zijn enkel de IT-projecten. De kosten van de innovatieve projecten waarvan hier sprake is, worden als niet-beheersbaar beschouwd.
- 3) BRUGEL verwijst naar punt 1.1.4.1.3 van deel 4 van de methodologieën, dat bepaalt:

“BRUGEL zal een technisch-financiële follow-up eisen (via een follow-updossier, de aanwezigheid van BRUGEL in het begeleidingscomité enz.). De modaliteiten voor de validatie of de follow-up van het project zullen voor elk specifiek project worden gedefinieerd op basis van een voorstel van de DNB. ”

Ter illustratie, voor de projecten betreffende collectieve zelfconsumptie, bepaalt punt 1.1.4.1 van deel 3, in overeenstemming met de ordonnantie, *“[...] BRUGEL heeft de mogelijkheid om voor een beperkte tijd marktregels en specifieke tariefregels aan te nemen voor beperkte geografische zones of elektriciteitszones. [...]”*

BRUGEL is van mening dat deze teksten van de methodologieën haar in staat zullen stellen de innovatieve projecten voldoende te omkaderen en in de follow-up van deze projecten voldoende rekening te houden met het door de Raad beoogde openbaar nut. BRUGEL zal onder meer het reproduceerbaarheidspotentieel van elk innovatief project onderzoeken. Er dient overigens te worden opgemerkt dat al deze projecten kaderen in de oplossing

voor de energietransitie en dus, in principe, tot doel hebben het energiesysteem te optimaliseren. En tot slot kan SIBELGA in voorkomend geval voor deze projecten een toewijzing van saldi voorstellen met motivering van de aanvraag.

CONCLUSIE

- 1) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.
- 2) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.
- 3) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.

3.2 Invoering van een capaciteitsterm in de distributietarieven elektriciteit

RAAD VAN GEBRUIKERS

"[...] De Raad wil niettemin de aandacht van Brugel vestigen op een aantal elementen.

- 1) *Wanneer de capaciteitsterm wordt gecombineerd met een vaste term zoals voorgesteld in de tariefmethodologie elektriciteit, kan hij de degressieve aard van de tarifiering voor de kleine huishoudelijke verbruikers versterken en een betreurenswaardige stijging van hun factuur tot gevolg hebben. De Raad stelt ook voor gas vast dat de tariefstructuur met een vaste term voor het gebruik van het net tot een aanzienlijke degressiviteit kan leiden voor bepaalde klantencategorieën.*

De tariefdegressiviteit als gevolg van de vaste en capaciteitsterm (in elektriciteit) beperkt ook de stimulans om het verbruik te verminderen met het oog op rationeel energiegebruik.

De Raad vraagt Brugel bijgevolg aandacht te besteden aan de impact van de tariefstructuur op de factuur van de huishoudelijke verbruikers en het rationeel energiegebruik ...

- 2) *...maar ook aan de aansporing om de productie van en de vraag naar elektriciteit – en dus het zelfverbruik - te synchroniseren in de context van de energietransitie. In dit opzicht stelt de Raad vast dat het door Brugel voorgestelde proportionele tarief een dag/nacht tarief blijft, wat niet relevant is in de context van de huidige ontwikkeling van de variabele productie van hernieuwbare energie.*
- 3) *De Raad vraagt Brugel overigens transparante informatie te voorzien voor de huishoudelijke netgebruikers inzake de capaciteit van hun aansluitingen en de gemiddelde behoeften van een gezin in termen van aansluitingsvermogen en dit opdat ze correct worden geïnformeerd over hun reële behoeften.*
- 4) *De Raad vraagt Brugel tevens een kosteloze eerste aanpassing van het vermogen, gevraagd door een huishoudelijke verbruiker na de implementatie van het capaciteitstarief, te overwegen. "*

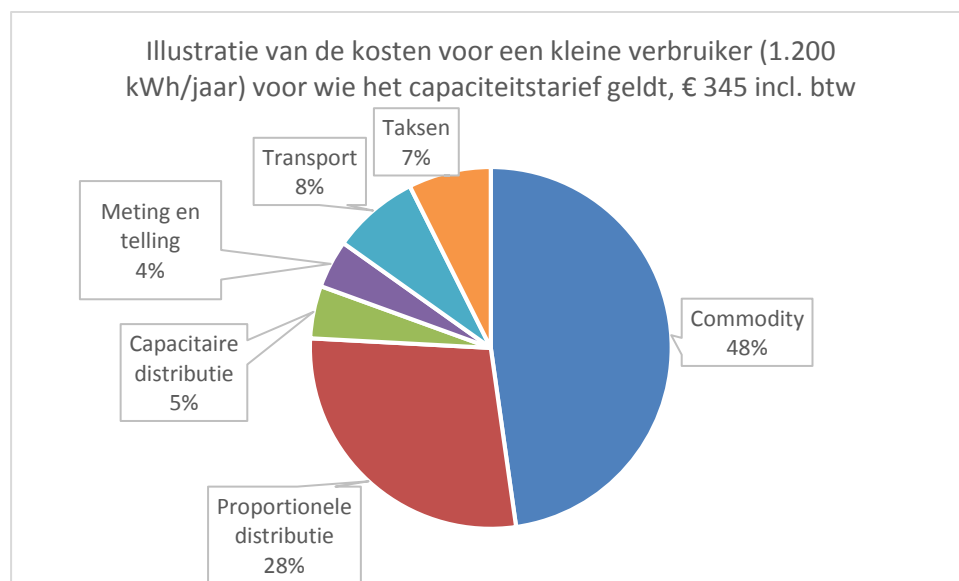
BRUGEL

- 1) De invoering van een capaciteitsterm draagt bij tot het verminderen van de proportionaliteit van de distributietarieven voor elektriciteit. Het gaat echter maar om 20% van de enveloppe van de tariefpost voor het beheer en het gebruik van het distributienet (GDN) en deze post blijft grotendeels proportioneel (80%).

Bijvoorbeeld geeft BRUSIM voor een 'kleine' huishoudelijke verbruiker (verbruikt volume van 1.200 kWh enkelvoudig tarief¹) in 2019 een gemiddelde factuur van € 354. Van deze € 354 heeft € 131 betrekking op het gedeelte distributie.

Het capaciteitstarief heeft maar betrekking op 20% van de post 'Gebruik van het distributienet'. In ons voorbeeld bedraagt de post GDN € 83 en zou het gedeelte van dit inkomen dat moet worden geïnd via een capaciteitstarief dus € 16,61 bedragen. Die € 16,61 vertegenwoordigen 13% van het gedeelte distributie en 5% van de totale factuur ('commodity' en taksen inbegrepen).

Deze cijfers worden weergegeven in de onderstaande grafiek.

Bron: BRUGEL

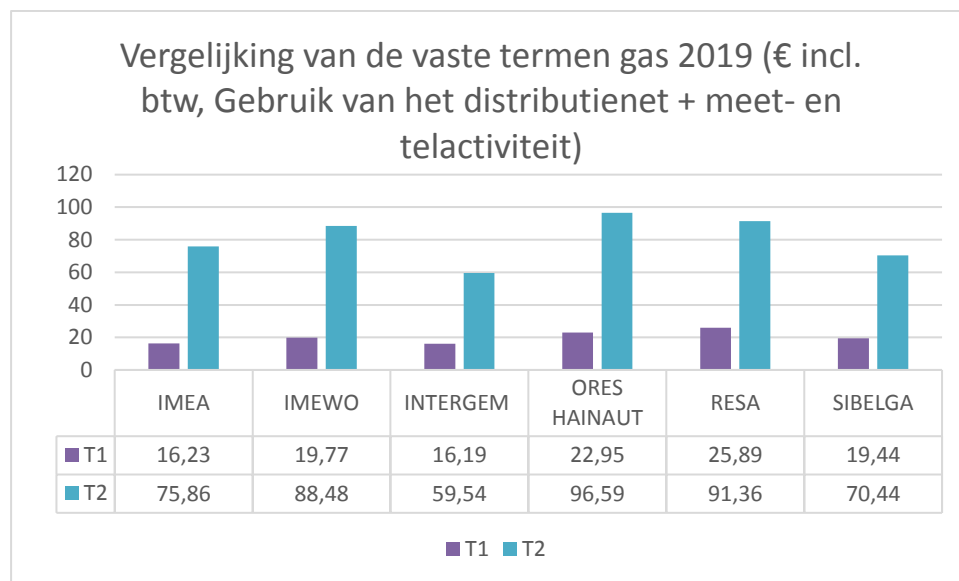
Aangezien deze nieuwe maatregel slechts betrekking heeft op 5% van de factuur, blijft een groot gedeelte van de factuur proportioneel en zet de verbruikers dus aan tot Rationeel Energiegebruik (REG). De richtlijn die tot doel heeft aan te zetten tot Rationeel Energiegebruik betekent immers niet direct dat het tarief/de factuur volledig proportioneel moet zijn. Ook een tarief dat het rationeel gebruik van het net en het aan de verbruikers ter beschikking gestelde vermogen weerspiegelt, volstaat.

We kunnen zien dat de vaste term gecombineerd met de capaciteitsterm slechts 9% van de totale factuur van een kleine Brusselse verbruiker vertegenwoordigt. BRUGEL zal erop toezien dat deze grootteorde in de toekomstige tariefvoorstellen wordt gerespecteerd.

De aanwezigheid van een vaste term (zie verder) in gas is overigens des te noodzakelijker omdat het volume-effect een grote rol speelt (warm jaar - koud jaar) terwijl de kosten van het net globaal vast zijn. BRUGEL herinnert eraan dat de tariefstructuur voor gas voor de huishoudelijke klanten onveranderd is gebleven ten opzichte van de voorgaande

¹ Stemt overeen met het verbruik van een klein gezin dat een koelkast en een vaatwasser gebruikt (<http://www.BRUSIM.be>)

tariefperiode. Deze tariefstructuur blijft overigens ook coherent met die van de andere gewesten. Net als voor de Waalse regulator² is voor BRUGEL de enige reden die de fusie van de vaste termen in gas kan rechtvaardigen het verbeteren van de leesbaarheid en de eenvoud van de tariefroosters. Een wijziging van de tariefstructuur zou kosten meebrengen voor de distributienetbeheerder, maar ook voor alle marktspelers (zie 4.3.1 van deel 3 van de methodologie gas). Een snelle analyse van de huidige vaste termen toont overigens aan dat de vaste termen die in het Brussels gewest worden toegepast lager of minstens vergelijkbaar zijn met de vaste termen die in de andere gewesten worden gebruikt³. BRUGEL zal erop toezien dat deze trend behouden blijft bij de indiening van het volgende tariefvoorstel.

Bron: BRUGEL

- 2) BRUGEL deelt deze visie. Ze wil inderdaad komen tot distributietarieven die het mogelijk maken de variabele productie van hernieuwbare energie zo goed mogelijk te integreren. Een proportioneel tarief dat meer dan de bestaande tijdsperioden zou gebruiken, sluit inderdaad aan bij de eerste aanbeveling van de door BRUGEL bestelde studie⁴, namelijk de invoering van 4 tijdsperioden in het Brussels gewest. De huidige infrastructuur voor de meting en het beheer van de gegevens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest laat een dergelijke tariefstructuur niet toe. Punt 4.3.1.2 van deel 3 van de methodologie elektriciteit motiveert het niet toepassen van deze 4 tijdsperioden.
- 3) De facturatiebasis van het door artikel 26 van de elektriciteitsordonnantie vastgelegde recht is identiek aan de basis die zal worden gebruikt voor de facturatie van het capaciteitsgedeelte van het distributietarief. Deze informatie heeft dus al impact op de factuur van de gebruiker. BRUGEL begrijpt en is het eens met de door de Raad vastgestelde noodzaak om de Brusselse gebruikers te informeren over de geïnstalleerde capaciteit waarover ze beschikken en het vermogen dat ze nodig hebben om in hun

² Raadplegingsverslag tariefmethodologie 2019-2023 p. 226

³ We merken op dat de fusie van de vaste termen voor gas in Wallonië effectief heeft plaatsgevonden in 2019.

⁴ ICEDD-studie betreffende de invoering van een capaciteitstarief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

behoefden te voorzien. BRUGEL zal, in overleg met de distributienetbeheerder, nagaan of er een tool kan worden geïnstalleerd die de verbruikers informeert over het aansluitingsvermogen dat hen ter beschikking wordt gesteld en de algemene principes inzake de vereiste aansluitingscapaciteit.

- 4) BRUGEL begrijpt de aanbeveling van de Raad. In het geval van een “*Worst case scenario*” waarbij 20% van de LS-klanten (huishoudelijk en professioneel samen) een vermindering van vermogen van de meter vragen (hetzij maximaal 130.000 EAN), tegen een huidige prijs van € 131 excl. btw voor een vermindering van vermogen van een elektriciteitsmeter in kast (P<25kVA), vertegenwoordigt dit een totale kost van 17 miljoen euro. Die kost lijkt te hoog om te worden gemutualiseerd.

In feite verwacht BRUGEL dat slechts voor enkele duizenden leveringspunten een vermindering van vermogen zal worden aangevraagd. Een vermindering van vermogen levert immers a priori eerder een beperkte tariefwinst op.

BRUGEL zal erop toezien dat SIBELGA een specifiek niet-periodiek tarief opstelt voor de vermindering van vermogen van de meter wegens tariefwijziging (na de invoering van het capaciteitstarief). Dit specifieke tarief moet lager zijn dan het klassieke tarief voor vermindering van vermogen (niet gemotiveerd door de invoering van het capaciteitstarief).

De toepassingsvoorwaarden voor dit specifieke tarief zullen door SIBELGA worden bepaald bij de indiening van het tariefvoorstel en kunnen met name rekening houden met de financiële impact, het huishoudelijke karakter van de verbruiker, de reële behoeften van de verbruiker, ... Deze vermindering van vermogen mag slechts door een specifiek tarief worden gestimuleerd wanneer dit leidt tot een beschikbaar vermogen dat lager is dan de spilwaarde.

Als er massaal veel aanvragen zouden zijn, aanvaardt BRUGEL dat de gebruikelijke termijn voor de uitvoering van deze technische prestatie wordt verlengd om een efficiënte planning mogelijk te maken.

Het tarief zou worden verlaagd via een mutualisering van de kosten, wat betekent dat met dit element rekening moet worden gehouden in de evaluatie van de beheersbare kosten door de distributienetbeheerder.

Tot slot zal BRUGEL toezien op de valorisatie door SIBELGA van de mogelijke synergieën tussen de gevraagde verminderingen van vermogen na de invoering van een capaciteitstarief en de andere wijzigingen van het meterpark (uitrol van elektronische meters enz.). Als een klant een vermindering van vermogen van de meter zou vragen terwijl deze klant is opgenomen in het door de distributienetbeheerder opgestelde uitrollingsplan, wil BRUGEL dat deze twee interventies worden gesynchroniseerd zonder extra kosten voor de verbruiker.

BRUGEL zal bijzondere aandacht besteden aan dit tarief en het evalueren in de loop van de tariefperiode (aantal aanvragen, kalibrering van het tarief, ...)

CONCLUSIE

- 1) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.
- 2) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.

- 3) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.
- 4) Dit punt vereist een aanpassing van deel 3 en 4 van de methodologie elektriciteit.

Er werd een punt 4.2.2.6 toegevoegd aan deel 3, dat als volgt werd geformuleerd:

4.2.2.6 Nieuw tarief voor vermindering van vermogen van de meter na de invoering van het capaciteitstarief

Dit tarief beantwoordt aan de vragen geformuleerd bij de openbare raadpleging.

BRUGEL zal erop toezien dat SIBELGA een specifiek niet-periodiek tarief opstelt voor de vermindering van vermogen van de meter wegens tariefwijziging (na de invoering van het capaciteitstarief).

Dit specifieke tarief moet lager zijn dan het klassieke tarief voor vermindering van vermogen (niet gemotiveerd door de invoering van het capaciteitstarief).

De toepassingsvoorwaarden voor dit specifieke tarief zullen door de DNB worden bepaald bij de indiening van het tariefvoorstel en kunnen met name rekening houden met de financiële impact, het huishoudelijke karakter van de gebruiker, de reële behoeften van de gebruiker, ...

BRUGEL zal toezien op de valorisering door de DNB van de mogelijke synergieën tussen de gevraagde verminderingen van vermogen na de invoering van een capaciteitstarief en de andere wijzigingen van het meterpark (uitrol van elektronische meters enz.). Als een klant een vermindering van vermogen van de meter zou vragen terwijl deze klant is opgenomen in het door de distributienetbeheerder opgestelde uitrollingsplan, wil BRUGEL dat deze twee interventies worden gesynchroniseerd.

Er werd een punt 4.2.2.6 toegevoegd aan deel 4, dat als volgt werd geformuleerd:

4.2.2.6 Nieuw tarief voor vermindering van vermogen van de meter na de invoering van het capaciteitstarief

De DNB zal een specifiek tarief moeten voorstellen dat beantwoordt aan de richtlijnen geformuleerd in deel 3.

3.3 De niet-periodieke tarieven

RAAD VAN GEBRUIKERS

- 1) *“De Raad vestigt de aandacht van Brugel op het bezwarende karakter, voor de kwetsbare gezinnen, van het huidige tarief voor de opening van de meter en spoort Brugel aan om mechanismen in overweging te nemen om het toegepaste tarief voor de opening van de meter voor de gebruikers in kwetsbare situaties te verlagen.*
- 2) *De Raad vestigt tevens de aandacht van Brugel op de mogelijkheid om tarieven voor niet-gemeten verbruik (fraudesituatie) te voorzien die ontradend maar redelijk zijn, zodat de betrokken gebruikers de facturen van de distributienetbeheerder kunnen betalen.*

- 3) *De Raad steunt bovendien de voorstellen van Brugel die tot doel hebben de hernieuwbare installaties niet te ontmoedigen, zoals de socialisering van de kost voor de verplichting van telecontrolekasten vanaf 250 kVA. "*

BRUGEL

- 1) BRUGEL zal rekening houden met de opmerking van de Raad bij de analyse van het tariefvoorstel en, zoals voor de andere tarieven, de distributienetbeheerder vragen de reële kost voor de opening van een meter en het gedeelte van deze kosten dat is gemutualiseerd te rechtvaardigen.

BRUGEL vindt het belangrijk de gezinnen te sensibiliseren voor het feit dat er kosten verbonden zijn aan de opening van een meter.

Naast de waarschijnlijk hoge kosten voor de invoering van een gedifferentieerd tarief voor kwetsbare klanten vraagt BRUGEL zich af of een dergelijke maatregel praktisch haalbaar is (definitie van kwetsbare klant, attesten, ...). BRUGEL herinnert er ook aan dat de tarieven niet-discriminerend moeten zijn.

- 2) BRUGEL vindt inderdaad dat de 'fraude' tarieven ontradend moeten zijn. BRUGEL steunt het principe dat deze ontrading moet gebeuren via een goede bekendmaking en verwijst hiervoor naar punt 4.2.2.2 van deel 3 van de methodologieën waarin wordt gevraagd een specifieke tarieffiche op te stellen voor dit tarief. BRUGEL hoopt dat deze maatregel de potentiële fraudeurs zal bewustmaken van het tariefrisico waaraan ze zich blootstellen, via een betere bekendmaking van de 'fraude' tarieven. BRUGEL zal toezien op de procedures en toepassingsvoorwaarden voor dit tarief van de distributienetbeheerder.

BRUGEL is overigens een meer globale denkoefening gestart over het mechanisme voor de 'fraude' procedure waarvan het resultaat eind 2019 bekend moet zijn. Deze denkoefening kadert in een brede raadpleging van de actoren.

- 3) De methodologie voorziet geen specifieke tariefbepalingen voor de telecontrolekasten vanaf 250 kVA. BRUGEL verzet zich niet tegen deze vraag en deelt de door de Raad geformuleerde opmerking, maar wil deze beslissing uitstellen tot de analyse van het tariefvoorstel.

BRUGEL verwijst ook naar punt 4.2.1 dat bepaalt: *"De DNB zal BRUGEL voor het geheel van deze niet-periodieke tarieven een rechtvaardiging van de berekening van de tarieven bezorgen. Deze elementen moeten samen met het tariefvoorstel worden bezorgd. Behoudens in naar behoren gedocumenteerde uitzonderingsgevallen, in overleg met de regulator of opgelegd door het technisch reglement, moet elk niet-periodiek tarief de reële voor de geleverde dienst(en) gemaakte kosten weerspiegelen. "*

Er wordt dus verwacht dat de distributienetbeheerder deze aanvraag motiveert bij het tariefvoorstel (aantal, tariefimpact, terugwerkende kracht, drempel, ...).

CONCLUSIE

- 1) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.
- 2) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.

3) Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.

4 Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de commentaren van Infor GasElek

De bijdrage ontvangen van Infor GasElek is opgesplitst in twee delen, één met betrekking tot elektriciteit en één met betrekking tot gas.

4.1 Elektriciteit

4.1.1 Capaciteitstermijn

INFOR GASELEK

“Hoewel het de invoering van een capaciteitsterm in de tariefmethodologie kan begrijpen, maakt Infor GasElek zich zorgen over de nadelige en ongewenste gevolgen die eruit kunnen voortvloeien. Zelfs een capaciteitstarifiering van 20% houdt immers het risico in dat de factuur voor de kleine verbruiker stijgt. Bovendien is Infor GasElek van mening dat dit indruist tegen een aanmoediging om te besparen op het energieverbruik. ”

BRUGEL

Wat de invoering van een capaciteitstarief betreft, verwijst BRUGEL naar punt 3.2 van dit document. Met betrekking tot de specifieke opmerking over de vrees dat de factuur van de kleine verbruiker stijgt, voegt BRUGEL eraan toe dat, indien 20% van de kosten die voortvloeien uit het beheer en het gebruik van het distributienet gefinancierd wordt door het toekomstige capaciteitstarief, het resterende deel dat moet worden gefinancierd via een proportioneel tarief kleiner zal zijn dan vroeger. Dat heeft als gevolg dat het proportionele tarief daalt, wat ook een verlagende impact kan hebben op de factuur van bepaalde Brusselse verbruikers.

CONCLUSIE

Voor dit punt moeten de methodologieën niet worden gewijzigd.

4.1.2 Extra kosten op termijn van de huidige tariefstructuur

INFOR GASELEK

“We zijn er niet van overtuigd dat eenzelfde tariefstructuur als die van vandaag, op termijn extra kosten met zich mee zal brengen voor de gemeenschap.

De vaststellingen met betrekking tot de inkomsten van de Brusselse DNB (Deel 3 Motiveringen voor de methodologie – Elektriciteit p. 64) worden gevolgd door de conclusie: "Het spreekt voor zich dat, hoewel de behoefte aan nieuwe investeringen voor de energietransitie in het Brusselse net miniem blijft, eenzelfde tariefstructuur als de huidige op termijn extra kosten met zich mee zal brengen voor de gemeenschap. ”

Het is methodologisch twijfelachtig om uit de verdeling van de inkomsten, de infrastructuurbehoeften en dus de extra kosten in de toekomst af te leiden.

Het is logischer om te vertrekken van de verdeling van de lasten en de evolutie ervan in de toekomst, om te komen tot de investeringsbehoeften in de toekomst. ”

BRUGEL

BRUGEL verwijst hier naar de conclusie van de studie van het ICEDD over de invoering van een capaciteitstarief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze studie verduidelijkt bovendien:

"Als de financiële stimulans van de tariefstructuur effectief bedoeld is om de verbruikers ertoe aan te zetten hun gegarandeerde toegangscapaciteit tot het strikt noodzakelijke niveau te verlagen en bepaalde elektrische lasten te verplaatsen naar meer gepaste ogenblikken (beschikbaarheid van het net, overaanbod van elektriciteit of grondstofprijzen), zullen de DNB's minder beperkingen hebben met betrekking tot hun investeringen. Dat zal leiden tot financiële besparingen ten voordele van alle partijen."

De tariefstructuur zoals voorgesteld in de methodologie is een eerste stap naar een tarifiering die de opkomst van flexibele energieoplossingen bevordert. Zoals hieronder is aangetoond, maakt flexibiliteit het mogelijk om zware investeringen te vermijden.

Dezelfde studie bevat ook de volgende passage: *"Tot een bepaald niveau kan flexibiliteit, onder gunstige economische voorwaarden, deze vertraging compenseren, des te meer omdat bepaalde nieuwe elektrische toepassingen op dat vlak bijzonder goed aangepast zijn. De gunstige economische voorwaarden worden bepaald door een afwezigheid van specifieke zware investeringen (dat is het geval wanneer er sowieso wordt geïnvesteerd in deze apparatuur) en door een bijzonder klein daarmee gepaard gaand energieverlies, in vergelijking met verliezen in verband met opslag of piekproductie. Zonder deze flexibiliteit die weldoordacht moet worden gebruikt en de verplaatsing van de daarmee gepaard gaande last, zou de noodzakelijke gelijktijdigheid tussen onttrekking en injectie de volgende gevolgen hebben: opslagvereiste, verhoging van de productiecapaciteit (met meer eenheden die stil blijven liggen wanneer de vraag laag is), versterking van de capaciteit van de netten om te beantwoorden aan de productie- en/of verbruikspieken, ... Kortom, allemaal zware investeringen die de kosten van de energietransitie zullen belasten."*

CONCLUSIE

Voor dit punt moet de methodologie niet worden gewijzigd.

4.1.3 Naast elkaar bestaan van verschillende vaste termen

INFOR GASELEK

"Infor GasElek vraagt zich af waarom de vaste term in elektriciteit (de term voor de teller en de opmeting) in de tariefmethodologie niet wordt afgeschaft. De andere landen die een capaciteitstarief hebben ingevoerd, hebben deze vaste term immers afgeschaft. Wanneer hij behouden blijft, zullen de distributietarieven bovendien degressiever zijn."

BRUGEL

Wat de vaste term betreft (activiteit meting en telling) wordt in de aanbeveling van de studie in opdracht van BRUGEL gesuggereerd dat deze vaste term moet worden opgenomen in de capaciteitscomponent. BRUGEL ondersteunt deze aanbeveling en beoogt een (al dan niet geleidelijke) schrapping van de vaste term voor de periode 2025-2029, ondanks het feit dat verschillende landen die een capaciteitsterm hebben ingevoerd, een vaste term hebben behouden (Italië, Frankrijk, Nederland, ...).

Het principe dat de distributietarieven de kosten van de netbeheerders moeten weerspiegelen, pleit echter voor afzonderlijke tarieven voor de activiteiten "meting en telling" enerzijds en "beheer en gebruik van het distributienet" anderzijds. Bovendien kunnen bepaalde bijzondere gevallen (communicerende meters) een fusie van deze vaste termen bemoeilijken.

CONCLUSIE

Voor dit punt moet de methodologie niet worden gewijzigd.

4.1.4 Evolutie van de tarieven

INFOR GASELEK

“Infor GasElek wil in het bijzonder de aandacht van Brugel vestigen op de evolutie van de tarieven als gevolg van deze nieuwe tariefmethodologie. Het is voor ons belangrijk dat de tarieven niet degressiever worden dan vóór de invoering van een capaciteitsterm. De hoogte van elk van de parameters van de twee capaciteitsschijven bepaalt of deze invoering degressiever of neutraal is.

Het is voor Infor GasElek belangrijk dat de invoering van de capaciteitsterm geen degressievere invloed heeft op de tarieven. ”

Brugel schrijft hierover: “Wat de opmerkingen van Infor GasElek betreft over de invoering van een capaciteitsterm, deelt BRUGEL de mening dat de invoering van een capaciteitsterm de degressiviteit effectief verhoogt. “ (Motiveringen voor de methodologie p. 96).

Infor GasElek heeft geenszins verklaard dat een capaciteitsterm de degressiviteit sowieso zal verhogen, maar dat de keuze van de parameters van de capaciteitsterm, dat wil zeggen de prijs voor elke vermogensschijf, zou kunnen leiden tot een verhoging van de degressiviteit. Dat is niet onvermijdelijk.

Het is echter niet meer dan logisch dat men deze invoering sociaal neutraal wil houden, aangezien deze invoering niet bedoeld is om het gewicht van de distributie te veranderen naargelang de verschillende sociale categorieën.

Daarin zou hetzelfde adagium worden gevolgd, dat uitdrukkelijk garandeert dat de invoering van de capaciteitsterm strikt neutraal moet zijn ten opzichte van de toegelaten inkomsten van de DNB.

In deze logica is het onvoldoende dat de regulator bevestigt dat: " . . . BRUGEL is niet van plan om opnieuw een conventie te lanceren om de studie te actualiseren op basis van een nieuw scenario 'Capaciteiten om de kosten te verminderen met gewaarborgde neutraliteit voor de sociale gevolgen' maar zal erop toezien dat het principe van de rechtvaardigheid tussen kleine en grote verbruikers wordt nageleefd. (Motiveringen voor de methodologie p. 97).

Het principe van de sociale neutraliteit van de oefening is sterker dan een verwijzing naar sociale rechtvaardigheid.

Wij bevelen dus aan om in de tariefmethodologie het principe van de sociale neutraliteit van de invoering van de capaciteitsterm op te nemen. Met andere woorden, het principe aan te nemen dat de invoering van de capaciteitsterm – dankzij de keuze van de prijzen voor elke capaciteitsschijf – de graad van progressiviteit of degressiviteit van de tariefstructuur niet kan veranderen. ”

BRUGEL

Deel 3 van de elektriciteitsmethodologie bepaalt in punt 4 namelijk dat *”eraan herinnerd moet worden dat de tariefstructuur geen financiële impact heeft op de DNB, aangezien alles onveranderd blijft, in de mate dat de toegestane inkomsten onveranderd blijven. De verandering in de tariefstructuur kan alleen gevolgen hebben voor de eindverbruiker.”* "

Elke wijziging van de tariefstructuur heeft onvermijdelijk op een andere manier impact op de verbruikers, afhankelijk van hun verbruik en gedrag.

CONCLUSIE

Voor dit punt moet de methodologie niet worden gewijzigd.

4.1.5 Kosteloosheid van de eerste verlaging van de capaciteit

INFOR GASELEK

“Infor GasElek meent dat voor de gebruikers die het vermogen van hun meter willen verminderen of verhogen na de inwerkingtreding van de capaciteitsterm, de eerste aanpassing gratis moet zijn. Een aantal verbruikers heeft namelijk een vermogen toegekend gekregen dat hoger ligt dan hun behoeften en deze toekenning vond plaats zonder hun goedkeuring. Het is daarom redelijk om deze verbruikers een aanpassing van het vermogen van hun aansluiting aan hun behoeften te garanderen, en wel zonder kosten.” "

BRUGEL

BRUGEL verwijst naar punt 3.2 4) van dit document.

CONCLUSIE

BRUGEL verwijst naar punt 3.2 4) van dit document.

4.2 Gas

4.2.1 Tarifiering per schijf

INFOR GASELEK

“Wat gas betreft, betreft Infor GasElek de vaste term die wordt toegepast, evenals de omvang en het effect ervan op de gasprijs en op de regressiviteit van de gasprijs per kWh. Deze term maakt de prijzen tussen de schijven T2 en T3 zwaar degressief.

Deze situatie doet zich sinds lange tijd voor in de tarifiering van de gasdistributie, zonder voldoende rechtvaardiging.

In het kader van deze nieuwe methodologie zou deze anomalie gecorrigeerd moeten worden. Deze correctie moet worden gebaseerd op een uitvoerige evaluatie per schijf van het verbruik van de kosten en baten die verband houden met de gasdistributie.

Het is eveneens wenselijk om de analyse te maken van de opportuniteit van de schijven, T1, T2 en T3, en van hun afbakening.

De huidige afbakening heeft namelijk het volgende resultaat: T1 is niemand, T2 is bijna iedereen en T3 betreft de zeer grote verbruikers.” ”

BRUGEL

BRUGEL verwijst hier hoofdzakelijk naar punt 3.2 van dit document.

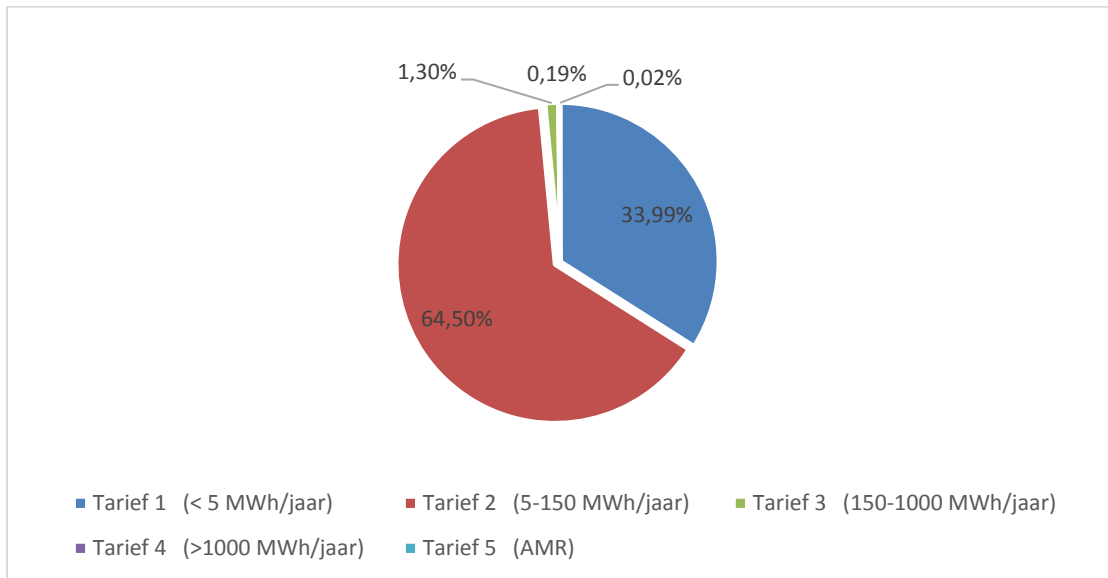
BRUGEL wenst eveneens te herinneren aan de volgende passage in punt 4.3.1.2 van deel 3 van de methodologie voor gas: *“Er zal dan ook gevraagd worden aan de DNB om duidelijk te detailleren hoe de tarieven en de verdeelsleutels tussen schijven idealiter uitgewerkt zouden kunnen worden. De tariefverschillen tussen schijven, evenals de omvang (de verschillen tussen de volumes die de grenzen tussen schijven bepalen) van de ‘ideale’ schijven zullen gemotiveerd worden bij de indiening van het tariefvoorstel, onder meer aan de hand van distributies van de verbruikte volumes en het aantal verbruikers. Als aangetoond wordt dat de huidige schijven niet meer overeenstemmen met de doelstellingen van deze methodologie in de Brusselse context, zal BRUGEL overwegen om de tariefschijven zoals die vandaag gedefinieerd zijn, te wijzigen.”*

Deze passage stemt globaal overeen met de opmerkingen van Infor GasElek en zal bijzondere aandacht krijgen tijdens de analyse van de tariefvoorstellen.

Tot slot wenst BRUGEL de volgende statistieken te delen, van het aantal Brusselse klanten dat wordt gefactureerd voor iedere tariefschijf. Hoewel de ontvangsten gegenereerd door de klanten van schijf T2 hoger zijn (+/- 70% van het totaal) dan die van schijf T1 is het aantal actieve leveringspunten in schijf T1 toch niet onbelangrijk (34% van het totaal). De volgende grafiek toont het aantal leveringspunten per schijf⁵.

---

⁵ Bron: SIBELGA 31/12/2017.

CONCLUSIE

Dit punt vereist geen aanpassing van de methodologie.

4.2.2 Prijzen voor het niet-gemeten verbruik

INFOR GASELEK

“Infor GasElek wil graag de aandacht vestigen op de prijzen die worden toegepast voor niet-gemeten verbruik. Het is belangrijk dat de facturen die door Sibelga worden verstuurd naar gebruikers met een niet-gemeten verbruik betaalbaar zijn, gebaseerd op een reële kostprijs en dat ze niet worden opgesteld als strafmaatregel. ”

BRUGEL

BRUGEL verwijst hier naar punt 3.3 van onderhavig document.

Overigens doen de toegepaste tarieven van niet-gemeten verbruik een beroep op de tarieven in geval van verbruik buiten contract, fraude of zegelbreuk.

BRUGEL verwijst voor wat de kosten hiervan betreft naar punt 4.2.2.2 van deel 3 van de methodologie: *“Wat elektriciteit betreft, zien we dat de ‘maximumprijs’ altijd lager is dan het duurste aanbod op de markt en dit ongeacht het verbruik. Voor een laag verbruik is de ‘maximumprijs’ lager dan het standaardaanbod en voor een verbruik van 7500 kWh zijn het standaardaanbod en de ‘maximumprijs’ vrijwel gelijkwaardig.*

Wat gas betreft is de ‘maximumprijs’ lager dan het standaardaanbod of het duurste aanbod, en dit ongeacht het verbruik. Voor een laag verbruik en voor een gegeven periode kan de ‘maximumprijs’ zelfs lager zijn dan het goedkoopste aanbod op de markt.

Bijvoorbeeld een klant die in de context van een fout of een administratieve storing bij de leverancier of de DNB een factuur krijgt voor energieverbruik en die binnen de vastgestelde termijn betaalt, zal 100% van de ‘maximumprijs’ betalen voor dit verbruik, wat over het geheel genomen overeenkomt met een representatief aanbod van de markt. ”

Het lijkt ons dat het 'betaalbare' aspect door deze voorschriften geregeld is en BRUGEL is van mening dat het tarief voor verbruik buiten contract in geen enkel geval minder hoog kan zijn dan welk tarief dan ook dat op de markt wordt toegepast.

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de tarieven en de voorwaarden van hun toepassing. BRUGEL zal waken over de naleving van de toepassing van deze tarieven met inachtneming van haar bevoegdheden.

CONCLUSIE

Dit punt vereist geen aanpassing van de methodologie.

4.2.3 Prijzen voor de opening van de meter

INFOR GASELEK

“Infor GasElek wil ook dat de prijs voor de opening van de meters naar beneden wordt bijgesteld, ten minste voor de meest kwetsbare gebruikers.

BRUGEL

BRUGEL verwijst hier naar punt 4.2.2.3 van de delen 3 en 4 van de methodologieën

CONCLUSIE

Dit punt vereist geen aanpassing van de methodologie.

5 Bijlage

De bijdrage die is ontvangen tijdens de publieke consultatie en het advies van de Raad van Gebruikers zijn aan deze beslissing toegevoegd.

* *

*